

Verpleegkunde 16 Toiletondersteuning

- Ondersteunen bij urineren en ontlasten (gebruik van bedpannen, plasbekers)
- Oefen hygiënische incontinentiezorg
- Rapporteer kleur, consistentie en hoeveelheid urine/faeces
- uitscheidingsproducten, urineren/defecatie, incontinentiezorg, bedpannen en urineflessen, hygiënezorg, kleur/consistentie/hoeveelheid beschrijven

De bedpan	De ontlasting
De urinaal	De kleur (van de urine/ontlasting)
De incontinentie	De consistentie
De incontinentiemateriaal	De hoeveelheid
De katheter	De geur
De opvangbak	Inspecteren (kleur, hoeveelheid, consistentie controleren)
Het bedfruihoekje	Vaststellen (bijv. bloed in urine of ontlasting vaststellen)
Het washandje	Melden (afwijkingen of problemen rapporteren)
De wegwerprechthoek / wegwerdoek	Beschrijven (de urine/ontlasting beschrijven voor rapportage)
De handschoen	Reinigen (schoonmaken na gebruik)
De hygiëne	Ondersteunen (iemand helpen met naar de bedpan gaan)
De urine	Verzorgen (hulp en zorg verlenen na gebruik)

1.Oefeningen

1. Koppel elk woord aan de juiste definitie.

a. De incontinentie	1. producten die je gebruikt bij ongewild urine- of stoelgangverlies
b. Het incontinentiemateriaal	2. het probleem dat iemand urine of ontlasting niet kan ophouden
c. De bedpan	3. een pan waarmee een bedlegerige patiënt kan plassen of ontlasten

a-2 b-1 c-3

2. Toiletzorg tijdens de nachtdienst (QR: Audio)

Vul de lege plekken in: hoeveelheid, ontlasten, maag-darmklachten, observeert, consistentie, diarree, ondersteunt, incontinentieverband, plassen, bedpan, desinfecteert

Tijdens de nachtdienst op een somatische afdeling vraagt mevrouw De Boer om hulp bij het toilet. Ze is net geopereerd aan haar heup en mag nog niet zelf uit bed komen. U helpt haar met uitkleden en legt rustig uit dat u een (1) _____ gebruikt. U controleert of de rem van het bed vaststaat en (2) _____ haar voorzichtig bij het draaien. Daarna laat u haar in rust (3) _____ en (4) _____. U blijft in de buurt, maar geeft haar zoveel mogelijk privacy.

Na afloop helpt u haar schoonmaken en legt u een schoon (5) _____ aan. U (6) _____ de urine en de ontlasting. De urine heeft een lichtgele kleur en een normale (7) _____. De ontlasting is zacht, maar geent (8) _____. U noteert in het elektronisch dossier: kleur, (9) _____, hoeveelheid en of er bijzondere geur is. Ook schrijft u dat mevrouw lichte (10) _____ heeft gemeld. Daarna (11) _____ u de bedpan, gooit de inhoud op de juiste manier weg en meldt kort uw observaties aan de dienstdoende arts-assistent tijdens de overdracht.

1. Waarom kan mevrouw De Boer niet zelf naar het toilet lopen?

2. Welke stappen neemt de verpleegkundige om de privacy van mevrouw De Boer te beschermen?

3. Luister naar het audiofragment en kies het juiste antwoord. (QR: Audio)

Waar Onwaar

1. De zorgverlener helpt de cliënt met een bedpan omdat ze het toilet niet op tijd haalde.	☐	☐
2. De zorgverlener zag bloed in de urine en meldde daarom een probleem.	☐	☐
3. De ontlasting was niet waterdun maar vrij zacht.	☐	☐

4. Kies de juiste oplossing

- Ik _____ na het helpen met de bedpan of de urine helder is.
a. gecontroleerd b. controleert c. controleren d. controleer
- Na het verschonen _____ je de ontlasting op kleur en consistentie.
a. inspecteer b. inspecteerde c. inspecteren d. inspecteert
- Als je bloed ziet, _____ je dit meteen aan de verpleegkundige.
a. meld b. gemeld c. melden d. meldt

1. controleer 2. inspecteer 3. meldt

5. Rollenspel - dialogen (QR: Audio)

Patiënt met buikpijn moet ontlasten

Verpleegkundige *Meneer De Vries, u zei net dat u heel nodig naar de wc moet; zal ik u helpen*

Lisa: *met de bedpan, zodat u rustig op bed kunt ontlasten?*

Patiënt meneer *Graag, ik ben bang dat ik het niet ophoud, en ik ben ook een beetje*

De Vries: *incontinent geworden sinds gisteren.*

Verpleegkundige *Ik help u even met uitkleden van de onderkleding, ik schuif de bedpan onder*

Lisa: *u en als u klaar bent, veeg ik u schoon en droog ik alles goed af, oké?*

Patiënt meneer *Ja, dat is goed, maar wilt u daarna ook even kijken, de ontlasting is de*

De Vries: *laatste dagen erg vloeibaar en ik maak me zorgen.*

Verpleegkundige *Natuurlijk, ik beoordeel straks de kleur, de hoeveelheid en de*

Lisa: *stoelgangconsistentie, en als ik iets bijzonders opmerk, rapporteer ik dat direct in uw dossier en aan de arts.*

Patiënt meneer *Dank u, ik schaam me een beetje, maar het is fijn dat u het zo rustig uitlegt*

De Vries: *en goed voor de hygiëne zorgt.*

- Hoe zou jij aan een patiënt uitleggen wat je gaat doen als je een bedpan aanreikt?

6. Spreken: vertaal en beantwoord (QR: AI+)

Ik draag handschoenen en houd rekening met de hygiëne. / Ik controleer kleur, geur, consistentie en hoeveelheid. / Ik meld afwijkingen direct aan de collega of noteer ze in het dossier.

- U helpt een patiënt in bed met plassen of ontlasting. Wat doet u om hygiënisch te werken en de patiënt comfortabel te houden?

- Na het toiletbezoek ziet u iets opvallends aan urine of ontlasting. Wat controleert u precies en wat meldt u aan uw collega of in het dossier?

7. Schrijven: E-mail (QR: AI+)

Onderwerp: Observaties meneer Van Dijk – vannacht

Beste collega,

Ik heb dienst vanavond en ik wil jouw observaties van de ochtend gebruiken voor de rapportage.

Kun je mij mailen hoe het vannacht met **meneer Van Dijk** ging bij de **toiletassistentie**? Graag kort iets over:

- of hij **urine** en **ontlasting** had (en hoeveel ongeveer),
- de **kleur** en **consistentie**,
- of er iets bijzonders was, bijvoorbeeld **diarree**, **bloed bij de ontlasting** of heel **donkere urine**,
- en welke **zorg** je hebt gegeven (wassen, schoonmaken, incontinentiemateriaal).

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

Monique Jansen

Verpleegkundige avonddienst

Schrijf een passende reactie: *Hierbij mijn rapportage over meneer Van Dijk van vannacht: / Wat betreft de urine en ontlasting heb ik het volgende geobserveerd: / Verder heb ik de volgende zorg verleend:*
